

Kronika obce Tržek, rok 2024

Letošní rok bychom mohli, z hlediska počínů obohacujících infrastrukturu a vybavenost obce, charakterizovat jako intenzivní co se týče počátků či realizace investičních akcí v obci:

-v měsíci dubnu firma BEKR Servis z Borové realizovala dřevěné ohrazení z příjezdové strany na hřišti U dráhy. Občas totiž náhodní návštěvníci zajížděli s auty až do prostoru hřiště

-další stejné ohrazení se postavilo kolem hlavního dětského hřiště z důvodu zabránění jejich případného vběhnutí na komunikaci, která se stala poměrně rušnou z důvodu toho, že na jejím konci v objektu č.p. 25 začal od loňského roku fungovat autoservis

-hřiště samotné pak bylo o měsíc dříve vybaveno zcela novými prvky, které dodala firma Hřiště MATTY s.r.o. za cenu 299.851 Kč. Přešlé vybavení již opotřebením materiálů nevyhovovalo bezpečnostním požadavkům.

-po loňském školení v zacházení s AED – Automatizovaným externím defibrilátorem - jsme usoudili, že ho pořídíme, a zároveň i proškolení co nejširší veřejnosti v rámci pořizovacího balíčku, který byl podpořen dotací z Kraje. Navíc proběhlo specializované školení pro JPO - Proškolený poskytovatel první pomoci. Defibrilátor je umístěný a stále volně přístupný před vchodem do Obecního úřadu.

-firma ADISPRO zhotovila zpevněné plochy pod kontejnery na tříděný odpad a parkovací plochy před budovou bývalé prodejny, současnou hasičskou zbrojnicí. Dotaci na tuto akci jsme získali z Programu rozvoje venkova Pardubického kraje.

-v lednu byla dokončena projektová dokumentace k pořízení a instalaci 20 DČOV – domovních čistíren odpadních vod. Vlastní instalace proběhne v následujícím roce.

-za pomoci dotace z rozpočtových prostředků Pardubického kraje - Program podpory kultury a památkové péče v Pardubickém kraji na rok 2024 jsme dali zhotovit Mříž ke kapli Panny Marie. Umožňuje zpřístupnit pohledově interiér kaple např. o nedělích či svátcích.

-na budovu Obecního úřadu proběhla instalace fotovoltaické elektrárny, kterou jsme objednali u firmy SolarRoof, která zvítězila ve výběrovém řízení. Náklady akce včetně dotačního managementu činily 656 tisíc Kč, přičemž větší část ve výši 435 tis Kč jsme pokryli z dotace z EU – Modernizačního fondu.

-vedoucí pobočky Svitavy Krajského pozemkového úřadu pro Pardubický kraj Ing. Miloš Šimek seznámil zastupitele s možností zpracování pozemkových úprav v celém katastrálním území Tržek u Litomyšle v souvislosti s výstavbou dálnice D35. Obecní zastupitelstvo souhlasí se zahrnutím celého katastru obce do pozemkových úprav (oblast A i B).

-z důvodu nové povinnosti obcí v souvislosti se vznikem krajských digitálně technických map (DTM) byl zpracován firmou MAPOTIP „Pasport místních komunikací, dopravního značení a veřejného osvětlení Tržek“. Cena pasportů byla 94tisíc Kč, 70% nákladů bylo uhrazeno z dotace z rozpočtových prostředků Pardubického kraje.

-pro JPO Tržek byla zakoupena nová Hasičská stříkačka, pořízení bylo podpořeno dotací z programu „Podpora jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí Pardubického kraje

-V letošním roce byla provedena oprava vodovodu v Lukách - osazení hydrantů, rekonstrukce šachty.

-v srpnu došlo k závažné poruše na koncové části přivaděče vody do Tržku. Provozovatel vodovodu navrhl výměnu části starého potrubí s obsahem azbestu v délce cca 130m (úsek pod Desinkou po šachtu na konci přivaděče pod č.p.31 u Abrahamu) za polyethylenové potrubí. Oprava byla financována z prostředků Svazku.

-od nového roku začne platit pro všechny obce povinnost třídit textil. Obec proto v předstihu pořídila sběrný kontejner, který je umístěn na sběrném místě u staré hasičské zbrojnice

Avšak vedle pracovních záležitostí jsme nezapomněli ani na zábavu a setkávání:

Společné akce v obci letos začaly Karnevalem 17. února, v Obecním klubu, s hrami, tancem a dobrůtkami.

6. dubna se naše obec poprvé zapojila do akce Uklidte Česko, kdy dobrovolníci sbírají v přírodě, ve svém blízkém i širším okolí z přírody to, co jiní odhodili a minuli přitom odpadkový koš. Akce to byla velmi povedená, zúčastnilo se asi 20 lidí včetně dětí, které také vydatně pomohly, a všichni byli po skončení odměněni drobným občerstvením.

Setkání spoluobčanů dříve narozených se uskutečnilo 10. dubna jako vždy v Obecním klubu, a sešlo se 22 sousedů - letos byla účast o něco nižší než v předchozích letech. Nálada ale byla skvělá jako vždy, a zrovna tak přednáška pana Josefa Černého o houbách Litomyšlska. Představil nám je fotograficky, obrazově (svoje materiály doprovází vlastními malbami) a i skutečně - vzorky vystavil, a také z nich servíroval vlastní topinkovou směs, čaj a likér. Vše vynikající!

Pálení čarodějnic, naplánované na obvyklý datum 30. dubna, snad poprvé, za posledních 60 let, kdy se ještě pálily velké hranice, v tento den neproběhlo. Vzhledem k tomu, že v druhé půli dubna nepršelo a 4 dny kolem třicátého foukal velmi silný východní vítr, bylo zapálení hranice vysoce rizikové. Obcí, které se takto rozhodly, byl vyšší počet. Hranici nahradil menší kontrolovatelný oheň, kolem kterého se i tak sešel a bavil sousedský kruh.

Léto jsme přivítali při společném odpoledni na hřišti U dráhy 22. června, samozřejmě s občerstvením, a dobrým poličským pivem. Sokolník Vojtěch Škrba nám přivezl ukázat orla mořského, kterého sám odchoval. Vyprávěl o svém chovu a výcviku těchto dravců. Veselou náladu potom podpořilo vystoupení kouzelníka.

Sousedské posezení proběhlo v sobotu 24. srpna. Odpoledne zahájila mše v kapli panny Marie ve 14 hod, kam přišlo zhruba 25 sousedů z Tržku, Luk i Nových Sídel, a od 15 hod jsme se sešli ve větším počtu na hřišti U dráhy. Připraveny byly pro všechny výborné posvícenské koláčky, letos z Lifkovy pekárny v Chocni, a také káva, a další dobroty z grilu, limo i lihoviny jsme si mohli zakoupit od cateringu z Dolního Újezda

Hudební i taneční doprovod zajistila potřeťí skupina Ježkovy voči z Nedošína. Děti se bavily neúnavně celé odpoledne na skákacím hradu. To vše za přízně pěkného slunečného počasí.

Hlavním bodem letošního výletu, pořádaného na Sv. Václava, byla exkurze do přečerpávací vodní elektrárny Dlouhé stráně. Opoledne si pak každý mohl vybrat návštěvu termálního parku, zámku nebo historické papírny ve Velkých Losínách.

Lampionový průvod prošel obcí 9. listopadu. Děti a rodiče se nejdříve sešli v Obecním klubu a vyrobili si vlastní lampiony a po průvodu se vrátili k dalšímu programu.

5. prosince návštěvu obce nevynechal Mikuláš s andělem a čertem, a odtud to už byl jen krůček k další společné akci, Adventnímu setkání 13. prosince. Začali jsme před Obecním klubem koledami, které jsme tentokrát zpívali sami – pod vedením naší hlasově nadané sousedky paní Mirky, a vánočním drinkem, a po té jsme uvnitř v teple a příjemné atmosféře dlouho povídali a užili si vzájemnou společnost.

Než se s tímto rokem rozloučíme, připomeňme si ještě, jak se měnilo obyvatelstvo v obci a jaké počasí nás v něm provázelo:

-narozením nám přibyli 4 občánci (Mariana Jochová, Jakub Kovář, Valerie Mikysková, Nikolas Černý) a také se 4 noví občané přistěhovali (Mlejnkovi Zdeněk, Hana, Matyáš a Jan). Odstěhovala se paní Bohumila Bartošová, dlouholetá knihovnice v obci, a zemřela paní Jarmila Malochová. Celkem naše obec čítá ke konci roku 160 obyvatel.

-leden nového roku byl vcelku přijatelným měsícem co se týče zimních teplot, které se po zhruba 14 dní pohybovaly v noci i okolo mínus 10 stupňů a přes den kolem nuly. Od února se ale počasí úplně vzdálilo normálu a únor i březen byly nejteplejší měsíce za posledních 60 let měření. Velikonoce byly letos brzy, už na přelomu března a dubna, a na Velikonoční pondělí padly už letní teploty 25 C. Nicméně, po dalších teplých 14 dnech duben nezůstal nic dlužen pranostice – 'ještě tam budem', tedy za kamny, a vrátil se k zimním teplotám a sněžení. I květnové jaro bylo pomalejší a oteplilo se skutečně až s astronomickým nástupem léta po 20. červnu. S letními teplotami přišla ale pro naše pásmo neobvykle vysoká vlhkost vzduchu, a oboje dohromady způsobovalo po celý další měsíc četné bouřky, přívalové deště, i krupobití. Nejsilnější nás postihlo v souvislosti se supercelou, která udeřila 11. července ve Vysokém Mýtě. Supercela zničila auta, fotovoltaiky, fasády domů a vyvrátila stromy. My jsme byli okrajově zasaženi krupobitím, i tak ale zem pokryla silná vrstva krup, které ničily květiny a úrodu v zahrádkách. Srpen vše zmírnil, ale v září se deště vrátily, a to velmi vytrvalé. Krajina už nevsakovala přívaly vody, ty se valily koryty řek i mimo ně.

Situace se ve dnech 13. – 15.9. přibližovala pětisetletým povodním v roce 1997, a to opět na Moravě i přímo v našem povodí a obci na řekách Loučné, Desínce a rybníku Borovci. Z obou řek to tentokrát byla Desínka, na které byla situace kritičtější, její nevyšší průtok byl 15.9. v 18:40 21,9 m³/ a hladina ve výši 169 cm. Voda dosahovala cca 5 cm pod most u Zamastilova mlýna a přetekla na louku a silnici z Tržku na Sedlíščka. Loučná se udržela v korytě (ve stejnou dobu vystoupala - měřeno v Litomyšli – na 124 cm) a

Borovec to nakonec ustál v hrázích také. Musíme poděkovat našemu hasičskému sboru, který zabránil svou celodenní i celonoční pohotovostí od pátku do pondělí a hlídáním jezů (Velké jímky na Loučné a Tulipánu na Desínce) a odstraňováním naplavovaných překážek vylítí řek do obydlených ploch.

Říjen byl přiměřeně obvyklý a babí léto krásné. Měsíce listopad ani prosinec - také jako už obvykle - v posledních letech nepřinesly téměř žádný sníh. Přesto jsme zažili kouzelný a bílý Advent a konec roku. Tento 'zázrak' způsobila vysoká vlhkost vzduchu a mlhy, které namrzaly na stromech a keřích a zahalovaly vše do jiskřící nádhery. Rozloučením s letošním rokem nás tradičně provázelo PF od Denisy Váňové, jehož letošní motiv zobrazující stavení U Navrátilů nás podruhé zavedl do osady v Lukách.